Ч. 31 Четвер 10 (22) лютого 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Угодові конференциї. — Америка і Япан. — Полуднево-африканьска війна.)

На вчерашній раді міністрів ухвалено зміст заяви, яку відчитає завтра іменем правительства др. Кербер в палаті послів. — Нині відбуде ся засіданє провідників всіх сторонництв для уложення проґрами парляментарних робіт. Вчера перед полуднем відбуло ся в присутности міністра дра Пентака засіданє парляментарної комісиї Кола польского. Хід нарад задержано в строгій тайни. — На вчерашнім засіданю долїшно-австрийского сойму віддано проект зміни громадскої ординациї виборчої для міста Відня окремій комісиї з 13 членів. Намістник промавляв за зниженем стопи в особисто-доходовім податку в третім тілї виборчім з 20 на 16 корон і за зниженем кваліфікациї для виборців в четвертім тілї виборчім з 3 на 2 роки. Внесене пос. Люстандля, аби не роблено ніяких змін в ординациї виборчій, лише щоби візвано правительство до строгого переведеня обовязуючих законів, відкинено.

О вчерашнім засіданю ческого відділу угодової конференциї, оголошено такий комунікат: Предметом нарад було справозданє субкомітету о реформі виборчій для ческого сойму. Против перших чотирох точок не піднесено ніяких важнїйших закидів. Що-до виборчих курий, то загально висказано баханє, аби також в рамах обох национальних курий увзглядено по можности жаданє поодиноких інтересованих кругів. Що-до закона о уживаню краєвих язиків, принято до відомости, що доси не удало ся дійти до порозуміня. Ухвалено, аби над тим законом нарадив ся субкомітет.

Америка дуже старає ся о як найлїпші відносини з Япаном. Тому велике вдоволенє викликала у Вашинґтоні вість, що американьскому 48 полкови, котрий плив на Филипини, коли корабель задержав ся в Йокагамі, аби набрати вугля, дозволено публично відбути параду. Два роки тому, коли ще дружні відносини між Америкою а Япаном не були такі ясні, щось подібного не могло би було стати ся. Тепер єсть вже явний доказ, що Япан уважає Сполучені Держави за дружну державу.

З полудневого театру війни від Ренсбурґа доносять, що в околици Арундель видко лиш дуже мало Бурів. В суботу вечером бачено відділ зложений що найбільше з 600 людий. Імовірно в Колесберзї нема більше Бурів як 1000—2000, бо до 10.000 Бурів покликано до армії ґен. Кроніого, що має ставити опір ґен. Робертсови. Після депеші з жерела бурского о послідній битві під Колесберґом і Ренсбурґом мали Бури взяти до неволї 104 Анґлійців та здобули 30 возів з припасами. — З Наталю доносить Буллер телєґрафічно, що ґен. Гарт по слабім опорі Бурів обсадив Колєнзо. В руках анґлїйских войск єсть тепер ціла лінія на полудне від ріки Туґелї між Колєнзо і Еґльмест. Передні сторожі ґен. Гарта переходять в тій хвили Туґелю. Бури, о скілько здає ся, уступають на цілій лінії. Вспіли лиш обсадити одну позицию слабими силами на пляжу зелїзниці Колензо — Ледісміт. — З кватири ґен. Робертса доносять також, що Бури уступають. З того видко, що приготовили новий плян оборони. Анґлійці займають опущені Бурами місця і в Льондоні з тої причини велика радість, немов би вже Анґлійці виграли війну. Однако фахові знатоки войскові остерігають перед тим ликованєм і заявляють, що такого ворога як Бури не так легко буде зломити. — Кореспондент бюра Райтера, що перебуває в таборі ґен. Френча подає такі подробиці о занятю Кімберлея: Коли ґенерал Френч порозумів ся при помочи гелїоґрафу з обляганими в кріпости, посунули ся анґлїйскі войска не стрітивши ніякого опору і займили Кімберлей, де їх з одушевленем принято. На другий день войска зігнали ворога з его становищ. Під ослоною ночи Бури уступили з під міста.

Новинки.

Львів дня 21-го лютого 1900.

— **Доповняючий вибір до ради повітової в Перемишлянах** з куриї сільских громад, відбув ся дня 17 с. м. і вибрано дра Кароля Давидовича, начальника суду в Перемишлянах.

— **Новий закон будівляний для сіл і місточок**, ухвалений тамтого року ґалицким соймом, став ся вже правосильним та увійде в житє з днем 20 марта с. р. Краєвий виділ віднїс ся вже до повітових виділів цілого краю осібною відозвою, щоби ті поучали населенє, а передовсім громадских начальників о приписах сего нового закона.

— **Реколекциї.** З Бережан пишуть: Дня 26 с. м. розпічнуть ся реколекциї для руского духовеньства, деканата бережаньского і будуть тревати

В СНІЖНІЙ МЕТЕЛИЦИ.

(З шведского — А. Геденштірни.)

Побічний, льокальний зелїзничий шлях мав лиш сто кільометрів довжини. Акцийне товариство з невеликих доходів, які приносило підприємство, удержувало ледве трех машиністів. Платня була мала; навіть сам пан начальник руху робив службу у витертій одежи, що аж сьвітила на ліктях, а его жінка брала в розпродаж рукавички з Маламе.

Майже по середині зелїзного шляху лежало місточко, дуже мале місточко, до котрого шкарлятина навідувала ся кождого року два рази, а нові моди приходили там аж по році, коли в Штокгольмі були вже старими.

В найдальшій улици того місточка, в яснім, жовто помальованім домку, що весело визирав у сьвіт розцвилими цьвітами з поза лискучих чистотою шиб, мешкав Ліндаль, один з трех машиністів при згаданій зелїзници. За цьвітами похиляло ся хороше, приблїдле лице его жінки над шитвом, що здавалось ніколи не скінчить ся; коло машини до шитя (купленої на виплату), бавив ся синьоокий, малий Ґустав. А коли мати почала обертати корбою і колеса затуркотіли, ставав малий Ґустав випрямлений, підносив високо в товстій ручці малу, червону хоругвоцю, як пан начальник стациї, і кликав: „Готов!"

Чотири роки минули, відколи отець і мати побрали ся, і кликнули: „готов" в незнане, широке житє. Напряму і пляну їзди не можна було знати наперед, однако доси видко, що поїзд не переповнений і рідко задержує ся на стациях, аби набрати води. Біг по шинах наперед живо і охотнє, бо любов була паливом, а єї полумінь бухала тим яснїйше і горячійше, чим більше журба о хліб покривала шлях сумерком.

Родина уважала Ліндаля, від коли приймив службу на другорядній зелїзници, за пропащого. Бо й справді! Укінчив шість кляс реальної школи, і колиб був витревав в науці, то по 25 лїтах бувби може одержав „дуже порядну" посаду. Але Ліндаль за глубоко заглянув у хороші очи дозорця Бльомваля, Марії, і упер ся, що потребує чогось, що могло би єму дати хочби сухий кусник хліба. І так прийшло до того, що побрали ся і жиють обоє в яснім жовтім домку, з цьвітами у вікнах. Певне — не далеко було до біди; але коли там, на машині, дим покрив саджею лиця, а груди зморозив вітер і сніг, вистало, аби Ліндаль опинив ся на хвилю в теплі домашного огнища. Танув, як в маєвім сонци, під проміном жінчиної любови, при золотих кучерях малого Ґустава, що так сердечно тулили ся до его шкіряного, почорнілого кафтана.

Ліндаль відпроваджував що дня поїзд до послїдної полудневої стациї і вертав вечером. Відтак був вільний аж до слїдуючого дня, а вижидаючи з тугою повороту, був все живий і веселий при роботі та тїшив ся як дитина кождим свистом машини, що приближав годину повитаня.

Тому дуже здивував ся начальник стациї, коли одного дня прийшов машиніст до льокомотиви блїдий і понурий, з темними смугами попід очи.

— Що вам? Чи непевний шлях, Ліндаль?

— Наш малий Ґустав умирає, пане начальнику.

І поїзд відійшов.

Цілий тиждень лютила ся метіль. Нині знов танцював снїг і дув вітер. Поїзд спізнив ся на першу стацию, а спізненє збільшало ся з кождим новим пристанком. Назад здавало ся навіть сумнївним, чи буде можна того вечера пробити ся крізь замети до місточка. Удало ся; з двома годинами опізненя вбіг на стацию малий поїзд — що як звичайно на вузких зелїзничих шляхах виглядав як забавка — і Ліндаль прошептавши „Слава Богу" біг до дому.

— Пане Ліндаль!

— Що прикажете, пане інспектор?

— Ми в страшнім клопоті; північний поїзд мусів вернути з причини величезної замети о два кільометри звідси; 50 людий прочистило шлях о стілько, що може вже плуг пе-

до 1-го марта включно. Реколекциї відбудуть ся в Бережанах в сали товариства „Надія“ під проводом о. Филяса зі Львова. Хто би з отців духовних сусідних деканатів хотів взяти участь в сих реколекциях, має зголосити ся чи то устно, чи письменно до уряду деканального в Бережанах.

— Про руский театр пишуть з Самбора: Вже від 14 с. м. перебуває в Самборі і дає представленя з добрим поводженєм наш театр. Доси відограно три штуки, а то: „Не ходи Грицю“, „Понихайло“ і „Кляте серце“ Тобилевича. Що-до гри артистів, добору штук і вистави напишемо ширше опісля і на-разі нотуємо, що сили представляють ся добре, а дехто з артистів віддає свої ролї дуже старанно та удачно, вивчуванє ситуациї есть переважно добре. Місцева інтелїґенция відвідує театр, замісцева доси слабо.

— Галицкі учителї на париській виставі в 1900 р. У Львові завязав ся учительский комітет, що має намір устроїти спільну прогульку учителів з цілого краю на виставу в Парижи. Зі Львова виїхала би она 15 або 16 липня, по дорозї прилучила ба ся до неї решта участників, і через Відень, Лїнц, Сольногород, Інсбрук, Цюріх, Базилею, прибула би до Парижа. До від'їзду в Парижа тревала би прогулька 20 днів, з чого припало би 10 днів на побут в самім Парижи, а других десять на подорож з довшими перестанками у Відни і Інсбруцї. Кошти прогульки і удержаня обчислює комітет взагалї на 160—180 зр. Учителї промислових шкіл будуть мати імовірно вільний переїзд зелїзницями в границях Австриї, а зниженє цїни їзди на зелїзницях Швайцариї і Францпї, так, що подорож не винесе їх більше як 130 з.

— Знов еміґрация. З Станиславова доносять, що на весну вибирає ся знов множество родин з Станиславівщини, Коломийщини, а навіть з Буковини переважно до Канади. Агенти надсилають звідтам листи, в котрих вихвалюють Канаду і представляють єї як рай.

— Убийник власної жінки. Перед львівским трибуналом присяжних судиїв стає 27-лїтний селянин з Грибович, Василь Василина, обвинений о се, що дня 12 серпня м. р. в саме полудне задушив свою жінку, Анастазию, а опісля для закритя слїдів злочину повісив єї труп на дручку над ліжком. Василина оженив ся з сиротою, що перед вінчанєм записала єму цїле своє майно, зложене з хати і пяти моргів поля, що становить в Грибовичах значну посїлість. По вінчаню знущав ся Василь над жінкою в неможливий спосіб: бив єї, морив голодом, замикав перед нею сад і не дозволяв рвати овочів, відгрожував ся, що убє єї, а кілька разів в нападі злости вхопив єї так сильно за горло, що она тратила притомність. Відносини ставали ся чим раз гіршї. Раз зірвав Василь жінцї з шиї коралї і застaвив їх в містї за 150 зр. Вкінци убив єї. Обвинений випирає ся вини, каже, що єго жінка була неспосвна розуму і тому повісила ся. Перечить сему один зі сьвідків, що саме згаданого дня в полудне бачив через вікно, як в хатї обвинений ніс на руцї в напрямі до ліжка звисаюче тїло жінки. Розправа потреває кілька днів. Взвано 30 сьвідків.

— Ізза кусника ковбаси. З Кіцманьского пишуть до „Буковини“: На 12 с. м. лучила ся в селї Боянчуку, кіцманьского повіта, кровава драма. Іфтемій Грицюк купив на торзї кусник ковбаси, тай став під коршмою їсти. На то надходить Іван Санчук тай каже: „Мой, а ти відки приходиш до ковбаси? Ти певно украв?“ А Грицюк до него: „То ти злодій, ти мітки украв і т. д.“ Санчук чув ся сим дуже обидженим, тай став Грицюка бити. Але люди розтрутили обох когутів, а Санчука велів двірник заперти до арешту. Та на сім не конець. Молодцї брата Івана Санчука, парубки: Николай і Дмитро рішили пімстити ся на Грицюку за свого брата, і коли Грицюк потім ішов вечером домів, перейшли Іфтемія Грицюка на дорозї і так єго немилосердно побили, що третої днини номер. Злочинцїв зловлено і відставлено до суду. — Знов же на 14 с. м. пробив Николай Михайлюк Василеви Коронатницкому ножем черево. Повід до сего дала перепалка в коршмі, очевидно при килишку сивухи.

— Зелїзничі катастрофи в Росиї. На стациї Богатїщево рязаньско-уральскої зелїзницї наїхав один пасажирский поїзд на иньший, що мав вже відїздити. Льокомотива, тендер і вагон другої кляси потрощені; три подорожні, два машиністи і кондуктор ранені. — Друга катастрофа лучила ся недавно на екатеринославскій зелїзници, причім 3 особи тяжко ранені, а одна легче.

— Дирекция „Краєвого Союза кредитового“ стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, запрошує отсим до приступленя в члени стоваришеня. Членами „Краєвого Союза кредитового“ можуть бути особи фізичні, як також товариства, громади і братства церковні. *Один удїл членьский 25 зр.* Кождий член може мати більше удїлів. При складаню першого удїлу належить зложити *вписове на резервовий фонд в квотї 1 зр.* — „Краєвий Союз кредитовий“ *приймає вкладки ощадности* в довільній висоті і опроцентовує їх $4^1/_2$% та удїляє кредиту руским товариствам кредитовим на $5^1/_2$%. Иньші особи можуть користати з кредиту в „Краєвім Союзї кредитовім“ на 7%. Льокаль „Краєвого Союза кредитового“ у Львові: Ринок ч. 10 І. поверх (дім „Просьвіти“) Години урядові: від 11 перед полуднем до 1 по полудни кождого дня окрім недїль і руских сьвят. *Дирекция.*

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

☞ Не забувайте на город, бо він для малих господарів правдивим богатством і помочию в потребі!

— Коротка наука о навозах. (IX.) Другим важним і найбільше уживаним штучним навозом есть томасівка або жужлї Томаса. При очищуваню сирого зелїза від фосфору, від котрого оно стає дуже крихке, лишають ся жужлї. Спосіб того очищуваня придумали в 1879 роцї Анґлїйцї: Джількріст (Gilchrist) і Томас (Thomas) а від сего послїдного пішла і назва. До розтопленого зелїза додає ся вапна, котре сполучає ся з фосфоровою кислотою (або фосфор. квасом), а з того сполученя робить ся фосфорокисле вапно, котре разом з иншою нечистотою збирає ся верх розтопленого зелїза, і по его виллякю творить сїрозеленавий або чорний жужель, котрий подобає трохи на скло, есть дірчастий і тяжкий. Чим стараннїйше очищуванє зелїза, тим більше буде в жужлях фосфорової кислоти, тим більшу вартість мають жужлї; їх відтак товчуть, розмелюють мілко, пересївають, і тоги томасівка готова до продажи і ужитку. Томасівка есть тим лїпша, чим більше має в собі фосфорового квасу; длятого треба куповати лиш таку, за котру той, що єї продає, ручить, що есть в ній бодай 15, а вже найменше 14 процент того квасу. Чим більший процент, тим дорожше она платить ся. Сего року платить ся она у Львові з запорукою 15% по 8 Кор. 50 с. (4 зр. 25 кр.) за 100 кільо. Дальше есть томасівка тим лїпша, чим мілкійше змелена. І на то треба при купнї зважати, бо чим она мілкійша, тим борше розпускає ся в земли фосфорова кислота. В добрій томасівцї повинно бути 75 процент самого мілку, а проче вже грубші зерна. Томасівка годить ся найлїпше під озимі збіжа, конюшину, люцерну, на сіножатя і під дерева овочеві. Томасівки можна уживати на всїх родах ґрунтів, котрі взагалї потребують фосфорової кислоти; але найлїпша она на ґрунти торфові і легкі піски, однакож в сїм случаю треба на ґрунти торфові (але не на багна) домішувати до неї каїніту а на піски крім каїніту ще і азотового навозу (салїтри), або сїяти на них горох і т. п. ростини, що беруть собі азот з розтуха. До обірника не можна домішувати томасів-

---

ред машиною всліє переорати сніг. Отже треба сейчас виїздити, але Йонзон лежить хорий, маячить в горячцї, а лїкар каже, що підчас їзди в тих курявільницях набрав ся тифу на машинї. Отже мусите ви вести і північний поїзд.

— Що? Тепер... в ночи... Пане начальнику, я перемерзлий, утомлений; треба надлюдских сил....

— Тяжкий то хлїб, знаю; але — в приписах службових нема бесїди о утомленю. Чи ви такі хорі, що поїзд і подорожні були би виставлені на небезпечність, як поїдете?

— Так може ні... Але, пане начальнику, мій малий Ґустав умре може тої ночи, коли вже тепер....

— Прикро менї, справдї дуже прикро, пане Лїндал; але о хорих дїтях нїчогісенько нема в реґуляминї. Чи можете їхати?

— Коли має відійти поїзд, пане начальнику?

— О семій пятнайцять

— Карльсзон, пали! За десять мінут буду тут назад.

Дома було зле. Вогкі, золоті кучері липли до скрони малого Ґустава, з горла добував ся з трудом храпливий віддих, а ручки судорожно затиснули ся. Мала груд підносила ся з болем, очи блукали наполохані як у раненого птаха. Мати перестала плакати. Блїда, з затисненими устами, сидїла при колисцї і обтирала горячковий піт з чола одинака.

Але коли війшов отець вибухла на ново плачем; дрожачи і ридаючи повисла на єго шиї з криком:

— Він умирає, умирає! Лїкар сказав, що вже нема надії. Але він не може умерти, не може умерти! Бог не може бути такий немилосердний. Сину, дитинко моя, тато знов коло нас; тепер лишить ся вже цїлу ніч при своїм синку. Пізнаєш тата, правда?...

Поволи отворили ся забіглї кровію повіки, на хвилю перестав храпливий віддих, блеск усьміху роз'яснив розпалене личко і малї уста прошептали:

— Нехай тато посидить при моїм ліжочку....

. . . .

. . . .

І знов стояв на дрожачій машинї; дальше, наперед крізь вихор і сніг! Не памятав, як вирвав ся з рамен Мариї і як опинив ся на машинї. Тепер стояв на ній, з очима втопленими в шлях, завіяний снїжним туманом. Плуг перетинав скоро білі горбки і кидав на обі сторони срібні облаки. Так, так само пройма єго груд острий біль безнастанно, невмолимо. Ух, як зимно там під глубоким снїгом в твердій земли.... В ній незадовго положить малого Ґустава, глубоко, глубоко... Нїколи дома не зазвучить веселе: „Готов!“ нїколи не почує скорих дрібних кроків, як біжать до дверий, аби повитати вітця!... Нїколи, нїколи не почує щебету: „Добрий вечер, тату“... Ох!..

— Що, пане Лїндаль?

— Нїчого, Карльсзон.

— Менї здавало ся, що ви якось так дивно крикнули...

— Приснилось тобі, хлопче. Я не сказав нї слова. Докинь вугля!

На слїдуючій стациї висїв з першої кляси одинокий подорожний в поїздї, грубий пан в бобровім футрі. Повіз ждав перед двірцем. Поїзд був недовгий, то машиніст бачив всьо і чув коротку розмову при повозї.

— Що чувати дома, Перазон? — спитав пан.

— Всьо добре, пане.

— Жінка і дїти здорові?

— Всї здорові.

Серце Лїндаля судорожно стиснуло ся. Тамтой в бобровім футрі і в критих санях, богатий, вдоволений, жене до щастя, до теплої хати; жінка і дїти здорові і веселі приймуть єго з отвертими руками. А єго на машинї сїче вітер, сніг і мороз, на него завтра жде лиш розпукою зломана мати, жде малий зимний труп в колисцї.

Дальше, наперед, крізь бурю і сніг! Послїдна стация! Вугля!

Доперва слїдуючого дня мав поїзд вернути „аби яко поїзд ч. 3 розпочати на ново перервану внаслїдок снїжної бурі правильну комунїкацию“. Так звучав телеґрафічний приказ.

ки. Томасівка держить урожайність ґрунту через 3 до 4 роки, і уживає ся еї на ялові ґрунти 6 до 10 метричних сотнарів (100 кільо або 1 метр. сотн.) на гектар або 3 і пів до 5 і три чверти метр. сотн. на морґ. На ліпші ґрунти стане й 2 до 6 метр. сотн. на гектар. Томасівку найліпше розсівати машиною, але можна і руками. Еї можна розсівати в кождій порі, але найліпше в осени, і треба еї приорати а не лиш зволочити. Лиш на готових вже сіножатах і луках сіє ся еї верх землї і заволочує ся. Коли еї мішає ся з каінітом, то треба зараз розсівати, бо она по довшім часї збиває ся в грудки, і треба би еї на ново розмелювати; щоби же не збивала ся в грудки, треба додати трохи порошку з торфу. З тої самої причини треба еї як найскорше по спровадженю розсівати, а до того часу держати в сухім місци і уважати, щоби не замокла. Під озиме збіже навозить ся томасівку в осени, під яре з весни, на 3 або 4 недїлї перед сїянем, і приорюе ся. (Дехто каже, що ліпше навозити перед самим сїянем). Коли поле не було навожене обірником а треба азоту, то розсїває ся салїтру, половину скількости, коли збіже зачинає рости, а другу половину заким зачне сипати ся в колос. Бураки і бараболї потребують обірника а додатково томасівки 4 до 6 метр. сотн. Горох, вика, сочевиця, вовкиня і т. п. потребують пересїчно 6 метр. сотн. томасівки. Луки і сїножата навозить ся рано з весни, заким ще ростини зачнуть віджнвати, лїгом по косовици, в осени і в зимі; на то потреба 6 до 10 метр. сотнарів Коли би ще треба і каінїту, то его висїває ся в осени або в зимі. Перед висівом томасівки треба сїножати боронами зрушити і стягнути мох, а по висїві знов заволочити.

— Як зробити дешевим способом лїтну скриню. Щоби штучним способом доховати ся борзо всілякої городовини, робить ся грядки в скринях або т. зв. інспекти. Такі інспекти можуть бути троякі: 1) теплі т. зв. теплі скринї на кіньскім гною і їх робить ся вже в січни аж до марта; — 2) лїтні скринї на товарячім гною, котрі робить ся при кінци лютого або з початком марта, і — 3) холодні скринї, без гною і їх робить ся з кінцем марта а з початком цьвітня. Не кождий малий господар може мати кіньский гній, але товарячий у кождого знайде ся; длятого кождий може зробити собі в городі лїтну скриню. Хто же має лїтну скриню, той вже не потребує холодної. Холодна скриня добра лиш для тих, що мають маленький городець а не держать нїякої товарини н. пр. учителї, урядники, зарібники і т. п. В лїтних скринях сіє ся: салату, карфіоли, каляріпу, волоску капусту, чісник, цибулю, редьковку і т. п. Щоби зробити лїтну скриню треба мати рами з 4 тертиць: дві тертиці довгі на $4\frac{1}{2}$ до 6 метрів (можуть бути і штуковані), а дві тертиці на 1 метер і 10 цент. довгі. Тота тертиця, що призначена на задну стіну повинна бути ширша (висша) н. пр. на 40—60 цент., а передна вузша (низша), на 30—40 цент. Відповідно до того треба спустити бічні тертиці і збити всї в раму. До тої рами треба мати вікна. Таких вікон може бути чотири а їх можна зробити так: Вигибльовані гладко лати збити в раму і доробити з боків від середини рівцї, щоби шиби мали на чім оперти ся; крім того дати ще три поперечки також з рівцями на три ряди шиб. Кому би шиби були за дорогі, той нехай поробить гладкі рами з вузкими поперечками і прибє до них в три ряди грубий білий папір цьвяшками густо один коло другого і той папір напустити олїєм. Коли рами і вікна готові, треба в найтеплійшім і найсухійшім місци города викопати так велику яму як рама, а глубоку на 30 до 40 центим. В ту яму кладе ся верству сьвіжого гною з під коров на 15 цент., потолочує ся добре і кладе ся другу верству, і т. д. аж яма буде повна. Тогди кладе ся на яму скриню і насїває ся в ню на 15 центим., грубо доброї землї з города, а раму обкриває ся доокола мервою. Коли так зроблена скриня досить охолодне, сїє ся в нїй згадану повисше городнину. Скриню треба особливо в теплих днях часто провітрювати і тілько підливати, кілько потреба.

— Що то єсть рак на деревах овочевих? Коли дерево де так ушкоджене, що рана доходить аж до тої его части, котра проводить с..., коли дерево поросте мохом та обрістниками, що держать на нїм вогкість, то на такій ранї або в такім вогкім місци насїдає рід грибка, котрий розрастає ся і точить дерево в той спосіб, що оно берегом рани розрастає ся і завмирає щораз дальше і дальше. Такий рак може бути отвертий н. пр. на пни або замкнений н. пр. на галузи, коли наросте на нїй ґуля. Перший рід рака робить ся звичайно там де суть рани на дереві. Якаж причина рака? Єсть їх кілька: 1) Якась перешкода в круженю соків. — 2) Некористні услівя поживи н. пр. брак фосфорової кислоти, потасу, вапна і т. п. а за богато н. пр. гноївки. — 3) За тяжка земля. — 4) Відморожені місця на дереві. — 5) Щіплене слабих і поволи ростучих родів на дуже сильно ростучих деревах. — Знаючи причини можна не допустити до рака; коли же він покаже ся, то треба рану від него так далеко вирізати, як сягає грибша грибка. Рану треба тогди замастити тером, котрий добре десінфекціонує і замикає еї та доводить до борзого загоєня. Колиб треба вирізувати глубоко, то рану треба по вимащеню тером залїпити глиною, змішаною з коровячим лайном, або землею змішаною з тером.

Втихомирили ся розбурхані сили природи і сьвяткували між осліпчаючо білою покривою на земли і ясніючим сонцем на небозводі. Диаманти снїгу полискували на темно-зелених соснах, вигнутих під тягаром, зелїзничий шлях біг в далину свобідний і ясний, а при вікнах, закриваних парою і димом льокомотиви, сидїли люди вдоволені, дивлячись на малий поїзд, немов би тїшили ся, що знов дорога вільна.

Нагле відвернув ся машиніст. Дві тяжкі сльози сплинули по зачернених лицях. Чи й нинї смалить такий острий вітер? Нї. Лише там у вікнї сидїла женщина з дитиною на колїнах і показувала їй поїзд.

Вкінци приїхав! Не хотів питати нїкого з товаришів на стациї, що чувати дома, хотів почути засуд з тых уст, котрі одні на цїлій земли мають силу злагодити велич того болю і біг до дому, не сказавши нїкому слова.

В жовтім домку звисають у вікнах як звичайно білі і чисті заслони, з поза них виглядають, як все, цьвіти. Виглядають так само як все. А ему так добре, здаєть ся, що моргають і кивають галузками: „Малий Ґустав не жиє, Ґустав не жиє...“

Вбіг по сходах; отворив двері. Мария упала, але з сльозами радости, в его обійми, а в лїжочку сидів кучерявий синок, блїдий і слабий, але усьміхнений, веселий і бавив ся червоною хоругвкою та кликав, хоч дуже слабим голосом, дуже тихо:

— Готов, готов, тату!

Всячина господарска.

— Позолочувані рами можна відсьвіжити, коли на чотири части білка возьме ся одну часть соли і по розпущеню соли помастить ся тим за помочию мягонької щіточки рами; они в сїй хвили відзискають свій давний полиск. Коли би з під позлітки виглядало дерево, то треба помастити его легонько якою жовтою олїйною фарбою а відтак, коли фарба трохи підосхне, взяти на вату позлїтку і притулити до рами. Полїровані місця треба помастити ґумою або сьвіжим білком і наложити ватою позлітки та добре притиснути.

Переписка господарска.

І. К. 21: Пояснене що то єсть „чорне жито“ прислала нам також панна Процайлївна з Куликова, котрій за то складаємо тут прилюдну подяку. Она доносить, що і в Куликові жиди питають за чорним житом і платять дїтем за спорий келишок 2 до 4 сотики.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— Віче господарске товариства „Сїльский Господар“ в Олеську відбуде ся дня 26 с. м. в Бродах в сали маґістратскій о 10 год. перед полуднем.

— Що значить власна поміч селян. В Бавариї єсть тепер 44 спілкових зсипів збіжа, котрі в роцї 1898 продали разом 9 і пів міліона метричних сотнарів збіжа, а капітал оборотовий тих спілок дійшов до 77 і звиш половини міліонів марок. Чистого зиску було 15.390 марок, крім того, що спільники діставали від заряду тих зсипів значно висшу цїну за своє збіже, як були би дістали від посередників. Найбільше продано вівса для войска.

— Справу продажи угроватої свинини, порушену в соймі пос. Крамарчиком, залагоджено вже прихильно у Відни.

— Обору розплодову півкрови сіментальської закладають в Пядиках коло Коломиї під надзором кн. Ром. Пузини.

Телеґрами.

Відень 21 лютого. Ще в сїм тиждни буде др. Білиньский іменований ґубернатором австро-угорского банку. По іменованю поїде Білиньский до Будапешту, де зложить присягу в руки Цїсаря.

Прага 21 лютого. Положенє в округах обнятих страйком незмінене.

Париж 21 лютого. Померла тут вдова по б. маршалку і президентї републики Макмагонї. — На вчерашнім засїданю парляменту заявив мін. війни ґен. Ґалліфе, що ґен. Дельоі в наслїдок малого улїпшеня в теперішнім карабінї, дав Франциї оружиє, що переходить з огляду на доброту всї знані доси карабіни.

Льондон 21 лютого. Ґен. Робертс телеґрафує що доси нема нїяких вістий, де стоїть армія ґен. Кроніє. — Міністерство війни перечить, немов би Анґлїйцї замкнули армію Кроніого.

Бруксеня 21 лютого. Трансвальске посольство оголошує, що армія Кроніого цїлком забезпечена і не потерпіла нїяких страт. Кроніє має отверту дорогу до Блемфонтен і зібрав 35.000 вояків. Також артилерия Кроніого численна.

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий**

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

БЕЗПЛАТНО

4 томи повісти

Клим. Юноши **„Внучок“** — А. Мечника **„Ованес Огана“** — К. Лясковского **„Зужитий“** — Ст. Аріеля **„Улуди“**

за кождий чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицкі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім роцї істнованя буде виходити під тим самим як доси літератским напрямом, з задержанєм і на будуче дотеперішного отрудництва в специяльних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєня потреб ума образованої женщини, запевнює їй практичну хосенність ствердженої вартости.

Обітниць богатих на слова, заповідань уліпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всї проспектові оголошеня, уникали ми доси з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публика відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дїйстними доказами призпаня, становлячими для редакциї цінну заохоту до постійности на обібраний дорозї.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким з'обовязанем, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересьвідчень, котрі нинї вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописию а читателями, а подаючи ї інформациї з проявів дїйстного житя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тіни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нинї сказати о дусї і напрямі нашої працї на будуще.

Не спускаючи з уваги печаливого і безпереривного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділї белетристики приготовили для „TYGODNIK-A MÓD I POWIEŚCI“ на будуючий рік.

Маєм запевнені працї: *Марії Годзевичівної, Віктора Ґомулицкого, Володислава Ст. Реймонта, Севера (Ігн. Мацїйовского), Володислава Уминьского* і многих инших.

В відділї поезиї звістні читателям пера: *Казимира Глиньского, Миріяма, Лянґого, Ор-Ота* і инших, обіцяли нам свої твори на слїдуючий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймонта
повість п. з.:
І по многих днях. — І по многих лїтах....

Севера
повість п. з.:
Леґенда.

Условя передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:		В Галичинї з почтовою пересилкою:	
Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.	Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Піврічно	3 зр. 60 кр.	Піврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.	Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).